

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ ഉത്തരകാണ്ഡേ

॥ ഏകോനസപ്തതിതമഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ ഏകോനസപ്തതിതമഃ സർഗഃ ॥

ശത്രുഘ്നലവണയോർയുദ്ധം ലവണസ്യ വധശ്ച

തച്ഛൂത്വാ ഭാഷിതം തസ്യ
ശത്രുഘ്നസ്യ മഹാത്മനഃ |
ക്ലോധമാഹാരയത് തീവ്രം
തിഷ്ഠ തിഷ്ഠേതി ചാബ്രവീത് || 7.69.1 ||

പാണീ പാണിം ച നിഷ്പിഷ്യ
ദന്താൻ കടകടായ ച |
ലവണോ രഘുശാർദൂല -
മാഹ്വയാമാസ ചാസക്യത് || 7.69.2 ||

തം ബ്രുവാണം തഥാ വാക്യം
ലവണം ഘോരദർശനം |
ശത്രുഘ്നോ ദേവശത്രുഘ്ന
ഇദം വചനമബ്രവീത് || 7.69.3 ||

ശത്രുഘ്നോ ന തദാ ജാതോ
യദാൻയേ നിർജിതാസ്ത്വയാ |
തദദ്യ ബാണാഭിഹതോ
വ്രജ ത്വം യമസാദനം || 7.69.4 ||

ഋഷയോഽപ്യദ്യ പാപാത്മൻ
 മയാ ത്വാം നിഹതം രണേ |
 പശ്യന്തു വിപ്രാ വിദ്വാംസ -
 സ്ത്രീദശാ ഇവ രാവണം || 7.69.5 ||

ത്വയി മദ്വാണനിർദഗ്ധേ
 പതിത്യേദ്യ നിശാചര |
 പുരേ ജനപദേ ചാപി
 ക്ഷേമമേവ ഭവിഷ്യതി || 7.69.6 ||

അദ്യ മദ്ബാഹുനിഷ്ക്രാന്തഃ
 ശരോ വജ്രനിഭാനനഃ |
 പ്രവേക്ഷ്യതേ തേ ഹൃദയം
 പദ്മമംശുരിവാർകജഃ || 7.69.7 ||

ഏവമുക്തോ മഹാവൃക്ഷം
 ലവണഃ ക്രോധമൂർഛിതഃ |
 ശത്രുഘ്നോരസി ചിക്ഷേപ
 സ ച തം ശതയാച്ഛിനത് || 7.69.8 ||

തദ് ദൃഷ്ട്വാ വിഹലം കർമ
 രാക്ഷസഃ പുനരേവ തു |
 പാദപാൻ സുബഹുൻ ഗൃഹ്യ
 ശത്രുഘ്നായാസ്യജദ് ബലീ || 7.69.9 ||

ശത്രുഘ്നശ്ചാപി തേജസ്വി
 വൃക്ഷാനാപതതോ ബഹുൻ |
 ത്രിഭിശ്ചതുർഭിരേകൈകം
 ചിച്ഛേദ നതപർവഭിഃ || 7.69.10 ||

തതോ ബാണമയം വർഷം
 വ്യസൃജദ് രാക്ഷസോപരി |
 ശത്രുഘ്നോ വീര്യസമ്പന്നോ
 വിവൃഥേ ന സ രാക്ഷസഃ || 7.69.11 ||

തതഃ പ്രഹസ്യ ലവണോ
 വൃക്ഷമുദ്യമ്യ വീര്യവാൻ |
 ശിരസ്യഭൃഹനച്ഛൂരം
 സ്രസ്താംഗഃ സ മുഥോഹ വൈ || 7.69.12 ||

തസ്മിൻ നിപതിതേ വീരേ
 ഹാഹാകാരോ മഹാനഭൂത് |
 ഋഷീണാം ദേവസംഘാനാം
 ഗന്ധർവാപ്സരസാം തമാ || 7.69.13 ||

തമവജ്ഞായ തു ഹതം
 ശത്രുഘ്നം ഭൂവി പാതിതം |
 രക്ഷോ ലബ്ധാന്തരമപി
 ന വിവേശ സ്വമാലയം || 7.69.14 ||

നാപി ശൂലം പ്രജഗ്രാഹ
 തം ദൃഷ്ട്വാ ഭൂവി പാതിതം |
 തതോ ഹത ഇതി ജ്ഞാത്വാ
 താൻ ഭക്ഷാൻ സമുദാവഹത് || 7.69.15 ||

മുഹൂർത്താൽലബ്ധസംജ്ഞസ്തു
 പുനസ്തസ്ഥൗ ധൃതായുധഃ |
 ശത്രുഘ്നോ വൈ പുരദ്വാരി
 ഋഷിഭിഃ സമ്പ്രപൂജിതഃ || 7.69.16 ||

തതോ ദിവ്യമമോഘം തം
 ജഗ്രാഹ ശരമുത്തമം |
 ജ്വലന്തം തേജസാ ഘോരം
 പൂരയന്തം ദിശോ ദശ || 7.69.17 ||

വജ്രാനനം വജ്രവേഗം
 മേരുമന്ദരസന്നിഭം |
 നതം പർവസു സർവേഷു
 സംയുഗേഷ്യപരാജിതം || 7.69.18 ||

അസ്യക്ലാപനദിഗ്ധാംഗം
 ചാരുപത്രം പതത്രതിണം |
 ദാനവേന്ദ്രാചലേന്ദ്രാണാ -
 മസുരാണാം ച ദാരുണം || 7.69.19 ||

തം ദീപ്തമിവ കാലാഗ്നിം
 യുഗാന്തേ സമുപസ്ഥിതേ |
 ദൃഷ്ട്വാ സർവാണി ഭൂതാനി
 പരിത്രാസമുപാഗമൻ || 7.69.20 ||

സദേവാസുരഗന്ധർവം
 മുനിഭിഃ സാപ്സരോഗണം |
 ജഗദ്ധി സർവമന്യസ്ഥം
 പിതാമഹമുപസ്ഥിതം || 7.69.21 ||

ഉവാച ദേവദേവേശം
 വരദം പ്രപിതാമഹം |
 ദേവാനാം ഭയസമ്മോഹോ
 ലോകാനാം സങ്ക്ഷയം പ്രതി || 7.69.22 ||

കച്ചിൽലോകക്ഷയോ ദേവ
 സമ്പ്രാപ്തോ വാ യുഗക്ഷയഃ |
 നേദൃശം ദൃഷ്ടപൂർവം ച
 ന ശ്രുതം പ്രപിതാമഹ || 7.69.23 ||

തേഷാം തദ് വചനം ശ്രുത്വാ
 ബ്രഹ്മാ ലോകപിതാമഹഃ |
 ഭയകാരണമാചഷ്ട
 ലോകാനാമഭയങ്കരഃ || 7.69.24 ||

ഉവാച മധുരാം വാണീം
 ശൃണുധ്വം സർവദേവതാഃ |
 വധായ ലവണസ്യാജൗ
 ശരഃ ശത്രുഘ്നധാരിതഃ || 7.69.25 ||

തേജസാ തസ്യ സമ്മുഖാഃ
 സർവേ സ്ഥഃ സുരസത്തമാഃ |
 ഏഷ പൂർവസ്യ ദേവസ്യ
 ലോകകർതൃഃ സനാതനഃ || 7.69.26 ||

ശരസ്തേജോമയോ വത്സാ
 യേന വൈ ഭയമാഗതം |
 ഏഷ വൈ കൈടഭസ്യാർഥേ
 മധുനശ്ച മഹാശരഃ || 7.69.27 ||

സൃഷ്ടോ മഹാത്മനാ തേന
 വധാർഥേ ദൈത്യയോസ്തയോഃ |
 ഏക ഏവ പ്രജാനാതി
 വിഷ്ണുസ്തേജോമയം ശരം || 7.69.28 ||

ഏഷാ ഏവ തനുഃ പൂർവാ
 വിഷ്ണോസ്തസ്യ മഹാത്മനഃ |
 ഇതോ ഗച്ഛത പശ്യധ്വം
 വധ്യമാനം മഹാത്മനാ || 7.69.29 ||

രാമാനുജേന വീരേണ
 ലവണം രാക്ഷസോത്തമം |
 തസ്യ തേ ദേവദേവസ്യ
 നിശമ്യ വചനം സുരാഃ || 7.69.30 ||

ആജഗ്മൂർയത്ര യുധ്യതേ
 ശത്രുഘ്നലവണാവുഭൗ |
 തം ശരം ദിവ്യസങ്കാശം
 ശത്രുഘ്നകരധാരിതം || 7.69.31 ||

ദദ്യൂഃ സർവഭൂതാനി
 യുഗാന്താഗ്നിമിവോത്ഥിതം |
 ആകാശമാവൃതം ദൃഷ്ട്വാ
 ദേവൈർഹി രഘുനന്ദനഃ || 7.69.32 ||

സിംഹനാദം ഭൃശം കൃത്വാ
 ദദർശ ലവണം പുനഃ |
 ആഹൂതശ്ച പുനസ്തേന
 ശത്രുഘ്നേന മഹാത്മനാ || 7.69.33 ||

ലവണഃ ക്രോധസംയുക്തോ
 യുദ്ധായ സമുപസ്ഥിതഃ |
 ആകർണാത് സ വികൃഷ്ടാഥ
 തദ് ധനുർധൻവിനാം വരഃ || 7.69.34 ||

സ മുമോച മഹാബാണം
 ലവണസ്യ മഹോരസി |
 ഉരസ്തസ്യ വിദാർയാശു
 പ്രവിവേശ രസാതലം || 7.69.35 ||

ഗത്വാ രസാതലം ദിവ്യഃ
 ശരോ വിബുധപൂജിതഃ |
 പുനരേവാഗമത് തുർണ -
 മിക്ഷ്യാകുക്വലനന്ദനം || 7.69.36 ||

ശത്രുഘ്നശരനിർഭിന്നോ
 ലവണഃ സ നിശാചരഃ |
 പപാത സഹസാ ഭൂമൗ
 വജ്രാഹത ഇവാചലഃ || 7.69.37 ||

തച്ച ശൂലം മഹദ് ദിവ്യം
 ഹതേ ലവണരാക്ഷസേ |
 പശ്യതാം സർവദേവാനാം
 രൂദ്രസ്യ വശമൻവഗാത് || 7.69.38 ||

ഏകേഷുപാതേന ഭയം നിപാത്യ
 ലോകത്രയസ്യാസ്യ രഘുപ്രവീരഃ |
 വിനിർബഭാവുത്തമചാപബാണ -
 സ്തമഃ പ്രണുദ്യേവ സഹസ്രരശ്മിഃ || 7.69.39 ||

തതോ ഹി ദേവാ ഋഷിപന്നഗാശ്ച
 പ്രപൂജിരേ ഹൃപ്സരസശ്ച സർവാഃ |
 ദിഷ്ട്വാ ജയോ ദാശരഥേരവാപ്ത -
 സ്ത്യകുത്വാ ഭയം സർപ ഇവ പ്രശാന്തഃ || 7.69.40 ||

॥ ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
ഉത്തരകാണ്ഡേ ഏകോനസപ്തതിതമഃ സർഗഃ ॥